

Krönika

Det är så här jag vill minnas Mieszko

Jag trodde det skulle vara enkelt att skriva en minneskrönika om min vän Mieszko Talarczyk som omkom i Tsunamikatastrofen. Jag menar, minnen har jag gott om. Mieszko har musikaliskt stått vid min sida i Nasum i tolv år, vi hann göra fyra album och 151 spelningar i allt från Huddinge till Tokyo.

Men det var inte så lätt som man kunde tro. Mina minnen är väldigt personliga och jag måste ha kvar dem för att kunna försöka förstå det som bara kan sammanfattas med ordet överkligt. Alla som pratat med mig om det som hänt har använt det ordet. Ordet har fått en ny betydelse.

I förra veckan blev hans kropp identifierad och jag fick den tunga uppgiften att göra det offentligt på Nasums hemsida. Jag stängde ned hela sajten och lät bara en enda sida möta besökaren. Jag hade tänkt ut hur den skulle se ut och visste vad jag ville få sagt. Jag letade bland de många bandfoton vi tagit under åren och hittade ett som vi ansåg vara misslyckat, ett foto där vi mest larvade oss. Men Mieszko var bra på fotot, så jag beskar det så att det bara blev han kvar och det är det fotot ni ser i anslutning till den här texten.

Det är så här jag vill minnas honom och det är så här jag vill att alla hans vänner här i Örebro - och ni är många - också ska minnas honom.

Mieszko var glad och positiv och bemötte alltid alla problem med inställningen att det ska gå att lösa. Jag har ägnat många timmar på hans arbetsplats, inspelningsstudio Soundlab som han ägde tillsammans med Millencolins Mathias Färm, och sett hur han veckat pannan när något inte funkade som det skulle. Mieszko gav aldrig upp förrän problemet var löst. Han hade den egenskapen. Hade han inte kunskapen som behövdes för att lösa ett problem så skaffade han sig den. Så var han.

Resan till Thailand, en välförtjänt semester tillsammans med flickvännen i anslutning till hans 30-årsdag, bekostades av royalties vi fick för våra Nasumskivor. När flodvågen kom hade de bara ett par dagar kvar tills de skulle resa hem igen, hem till vardagen med nyladdade batterier och solbrännor. Mieszko hade vansinnigt lätt för att bli solbränd.

Mieszko Talarczyk.

Det enda kontakten jag hade med Mieszko från Thailand var några högst praktiska mail angående P3 Guldgalan som vi skulle spela på i slutet av januari. Jag visste inte hur han hade det. Men i går när jag körde fast i skrivandet av den här krönikan hade jag ett långt samtal med Urban, Nasums gitarrist. Han återgav de

sista sms:en han hade fått från Mieszko, det sista daterat så sent som den 25/12. Mieszko mådde som en kung där nere - han njöt av allt livet hade att erbjuda, och det kändes så otroligt bra att få höra det. Att Mieszko mådde bra fram till den sekunden helvetet brakade lös är oerhört skönt att veta.

Jag blir så glad av att veta det så jag gör det till ett eget minne. Förmodligen såg han ut som på den här bilden. Glad och positiv och utan problem.

Så alla ni Mieszkos vänner i Örebro, speciellt Klas Dahlén och Mathias Färm som stod honom extra nära, det är så här vi ska minnas honom, trots att vi saknar honom så jävla mycket.

Anders Jakobson

Paz Vega och Adam Sandler i "Spanglish" som i kväll har premiär på Sandrew i Örebro.

BILD: COLUMBIA TRISTAR

För stort att slarvas bort

FILM

Spanglish

Sandrew

Regi: James L. Brooks.

I rollerna: Paz Vega, Adam Sandler, Téa Leoni, Victoria Luna, Shelbie Bruce, Cloris Lechman, Sarah Steel, Ian Hyland med flera.

Den som går och ser den här filmen i tron om att få se en film med Adam Sandler och filmer som påminner om "Waterboy", "The wedding singer" eller "Little Nicky" kommer att bli besviken. Grymt besviken.

Adam Sandler har gjort en "Jim Carrey" - nästan i varje fall.

Borta är den tillgjorda mimiken och den gälla rös-

ten. Borta är de yviga gester och den skrikiga komiken. Borta är den Adam Sandler som vi är vana att se. Allt enbart till det bättre.

Det är bara synd att regissören James L. Brooks inte vågar ta steget fullt ut och gör drama av "Spanglish" från första filmrutan. Filmen börjar nämligen som en småputtrande komedi för att efter knappt halvtid övergå i ett relationsdrama.

Hade "Spanglish" gjorts på 70-talet hade Woody Allen (när han fortfarande var sevärd) varit med, haft huvudrollen och kanske även stått för regin.

Handlingen kretsar runt Flor Moreno (Paz Vega) och hennes dotter Cristina

(Shelbie Bruce). Efter att ha blivit lämnad av sin man flyr Flor med Cristina illegalt från Mexico till USA. Där ska de skapa sig en ny framtid och ett bättre liv. De hamnar i Los Angeles - den mest spansktalande staden norr om Rio Grande. Livet blir inte så mycket annorlunda för Flor och Cristina. De pratar fortfarande spanska och bor bland spanjorer/mexikaner. En dag inser Flor att hon måste försöka hitta ett jobb som är bättre betalt. Det är då familjen Clasky kommer in i deras liv. Flor tar anställning som hembiträde hos John (Adam Sandler) och Deborah Clasky (Téa Leoni). Ingenting blir längre som förut.

Det är synd att "Spang-

lish" som film haltar på två ben. Hade James L. Brooks kunnat bestämma sig för drama från första början så hade slutresultatet blivit så mycket bättre. I grund och botten handlar filmen om ett för USA mycket allvarligt samhällsproblem - de illegala invandrarna. Ett problem som är alldeles för allvarligt för att slarvas bort i en komedi.

Det som gör filmen sevärd är samspelet mellan stjärnskottet Paz Vega och Adam Sandler. Paz Vega kommer med all sannolikhet att bli nästa stora namn i Hollywood. I varje fall om hon fortsätter att prestera roller som i "Spanglish".

ULF HJELTING

När skrattet inte vill sig riktigt

LITTERATUR

Bertil Neuman

Skratta eller gråta - humor i koncentrationsläger (Carlssons)

Bertil Neuman är författare och har ett antal titlar bakom sig, bland andra "Judisk humor - historia och historier från Östeuropa". Där tangerar han det som kan tyckas bortom mänsklig förmåga; nämligen att i en nästan outhärdligt och vedervärdig situation, lyckas bevara det som är mänskligt med hjälp av humor. I "Skratta eller gråta - humor i koncen-

trationsläger", har han samlat historier från olika koncentrationsläger och tillfällen där humorn, situationen till trots, utmanat en livsföraktande verklighet.

Humorn kan vara befriande egensinnig och fungera som själsligt motstånd mot en oresonlig makt, men den kan också berätta om företeelser vid och benämningar på till exempel stället dit vi alla har ärenden. I Auschwitz Birkenau kallades den månghålad latrinen för kulturhuset, kaffestugan, kafé, nyhetscentralen med mera.

Där träffades man och fick möjlighet att utbyta information, idka handel eller bara småprata.

Upproriska och sturska historier finns representerade i Neumanns bok. Många handlar om möten med Hitler; På biografen reser sig alla och ropar heil Hitler då hans bild visas på vita duken. Hitler själv sitter dock lugnt kvar i stolen varvid grannen säger till honom: "Vi alla känner som ni, men ni tar en stor risk genom att visa det".

Att närma sig den här sor-

tens humor är inte helt enkelt. Den vittnar om en sådan mänsklig misär och ett sådant omätbart förtryck att fantasin slår bakut. Jag märker hur jag spjärnar emot när jag läser. Skrattet vill sig inte riktigt. Den historiska kontexten gör att själva begreppet humor inte alltid känns relevant. Dock är "Skratta eller gråta" en mycket läsvärd bok och då även som dokument över hur de som överlevde kunde göra det överhuvudtaget.

AGNETA ROSENDAL